

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídq̄ue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 9063702X

Discursus XVIII. Inferni supplicia Peccati lethlis gravitatem manifestant.
Quoniam omnes Inferrorum pœnæ ad duas reducuntur, ad pœnam
nimirum damni, & ad pœnam sensûs, ostenditur, ex quot capitibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51653)

to oportet illud deserere, ut quamprimum possibile est, salutem nostram consulamus. *Nolite Misericordiam tempera perdere*, dicam cum Sancto Joanne Chryostomo. Nunc omnibus Rebellibus suis DEUS veniam offert, modò arma deponant, modò quæ alijs rapuerunt, restituant, modò obscenitates suas relinquant, modò odia è cordibus suis ejiciant, modò tandem linguam frenare incipiant. Verùm in ultimo illo die aliud non volet profectò, quàm stragem, nec facia-bitur, donec victoriosum ensem

inimicorum suorum cordibus infire-rit, ita ut nulli effugiendi locus detur. *Dies ille Domini DEI Exer-cituum, dies ultionis, ut sumat vindi-ctam de inimicis suis.* Quare omni-no desperet, qui potius magni illius diei furorẽ expectare, quàm præ-sentem Misericordiam acceptare vel-let. Quamobrem Salutem vestram pro-spicite, recenti semper memoriã te-nentes, à Deo aliquando in Judicium vos adducendos esse. *Fugite ergo à facie gladij, quoniam ultor inquitatum gladius est, & scitote esse judi-cium.*

DISCURSUS XVIII.

Pœnæ Inferni Peccati Mortalis Gravitatem ostendunt.

Purissimæ fuere In-ventiones, quibus Dionysij Tyranni crudelitas ingenio-sam se demonstra-re voluit. Sed in-ter omnes primum sibi locum vendi-cat famosus ille carcer, qui ad simili-tudinem auriculæ exstructus fuit, ut per parvum illud foramen, quod è superiore fornacis parte promine-bat, facilius incarcerationum voces, la-menta & stridores audiri possent, ut si Rei non essent, lamentando inibi fieri deberent. Ah utinam infernalis car-cer etiam ad hanc normam constru-ctus esset! Optarem, ut quivis homi-num aure ad carcerem illum applica-

tâ inconsolabilium illarum anima-rum querelas facile intelligere posset, adeoque tam fundatam & fidelem in-de relationem haberet, quæ sufficeret, ut inde sibi caveret. At ne talem relationem desiderare velimus, Fides prævertit, utpote quæ ipsamet ex altero Mundo nova magis authentica, infelicis illius regionis adfert, quæ omnium malorum locus appellatur: *Locum tormentorum*. In hoc rei vere satur cardo, ut sincerissimis illius informationibus mentem advertere velimus: quod vos rogo, ut nunc præteritis, dum jam ad illa referenda me accingo, obtineamque à vobis, ut tandem peccatum unicam damnatio-nis, de quâ audituri estis, causam, imò

imò etiam majus ipsâ dominatione malum, detestemini.

II. Christus Jesus Dominus noster proponendo nobis sententiam quam contra animam, adversus verba sua contumacem, jam tulit, paucis terminis videtur comprehendisse, quidquid de omnibus Inferni miseris possibilibus dici potest, *Quincredulus est Filio non videbituram*, ait, sed *Ira Dei manet super eum*, significans hoc modo loquendi immentam & damni & sensus pœnam, quæ Infernum constituunt. Incipiamus à secundâ.

I.

III. Dicit ergo Christus, Itam Dei totam in infelicem damnatum effundit. *Ira Dei manet super eum*. Charissimi, amplius dici non potest, ut bene apprehendamus, quid sit Infernus. Infernus est effectus infinitæ Dei nostri Justitiæ proportionatus, eo modo, ut si quis ignoraret, Justitiam divinam esse infinitam, magnum illud opus, quod est pœna, quam peccatores in profundo illo batathro subeunt, plene & profundè infinitam hanc Dei, in peccatis puniendis, perfectionem statim capiat. *Sciatis quia ego sum Dominus percutions*, inquit ipsemet per Ezechiëlem Prophetam, Ego quemvis meorum rebellium tam dirè percutionem, ut ex verberum vi facile divini brachij mei Omnipotentiam colligere possitis. Vulnera, quæ miseris illis inflata relinquam, cuius menti erunt visibilia, ut immensum, quod contra culpam illorum gero, odium agnoscant, meoque gla-

dio tam profundè illorum penetrabo viscera, ut quisvis faceri debeat, non alium esse, quàm Deum, qui sic percuciat. *Sciatis quia ego sum Dominus percutions*. Non erit hæc cognitio aliqua probabilis, aut prudens conjectura, sed erit perfecta scientia, tam manifestè quovis tempore, tam magna veritas apparebit. Quare bene affirmare necesse est, illa tormenta, quibus ibi puniuntur Reprobi, velut infinita esse debere, quia infinitam divinæ Justitiæ perfectionem demonstrare debent; & quia in ipsis clavis, & conspicuis notis ab infelicibus illis infinita, quæ in corde Dei regnat. Sanctitas legitur, odium quoque consequenter infinitum, quod erga iniquitatem gerit, legitur. *Ira Dei manet super eum*. Ira Dei correspondentes tanto Deo producet effectus, quibus alia Dei Attributa dignoscantur. Effectus, ad divinam Misericordiam manifestandam ordinati, sunt infiniti benignitatis excessus: effectus ad potentiam agnoscendam ostendendam, sunt inaudita prodigia, effectus ad providentiam probandam producti, sunt ineffabiles protectiones; effectus ad divinam liberalitatem demonstrandam producti, sunt immensa dona; immensa igitur, indicibilia, inaudita & infinita quoque erunt supplicia, quæ quasi effectus divinam Justitiam manifestabunt.

IV. Verùm pœnæ inferni non tantùm erunt magnitudini divinæ Justitiæ proportionatæ, sicut effectus suæ causæ, sed etiam sicut media fini principaliter ab illâ intento, Quid ante

omnia divina Justitia propositum habet, tantas in inferno pœnas à reprobis exigendo? intendit ab illis, eorumque impensis divinam reparari gloriam, eorum sceleribus diminutam. Quis verò dicere poterit, quæ pœnarum mensura sufficiens sit futura ad solennem illam vilipensionem reparandam, quam à peccatorum malitiâ & inobedientiâ Sanctitas, supremum Dominium, Bonitas, Immenitas, Infinitas, Unitas, Æternitas, aliæque similes infinitæ perfectiones sustinuere, quæ quasi in immenso mari in simplicissimâ Divinæ Naturæ essentiâ uniuntur? Qui hoc dicere posset, subinde etiam dicere posset, qualia & quanta esse debeant illa supplicia, quæ divina Justitia à quovis sumptura est, ut pro mensurâ injuriarum, quas passus est, se glorificet. Quare consideretis velim, ad satisfactionem humanæ justitiæ præstandam, quò persona offensa superior est, conditionisque altioris, quàm offendens, tantò majorem quoque pœnam esse debere. Si Rusticus alium rusticum sibi parem fustibus excipiat, à justitiâ ad nihil amplius, quàm ad aliquot dierum carcerem condemnabitur. At si Nobilem percusserit, jam non carcer ad satisfaciendum delicto sufficiet, sed reus Insuper ad triremes pro mancipio mittetur; quòd si verò etiam in Principem suum supremum verberibus delævierit, creditore, vix mortem ad eluendum hoc scelus sufficientem fore. Quæ pœna requiretur, ut ingratiſſimus & inhumanissimus Peccator

supplicii sui & dolorum tolerantia gloriam illam reparet, quam cunctis perfectionibus in divinâ Majestate resplendentibus culpâ suâ capuit? Ita ut Deus, hujus miseri impensis, Deus ille immensus, infinitus omniumque creaturarum obsequio dignissimus, qualis verè est per se ipsum, agnoscat. *Confidebor tibi, quia terribiliter magnificatus es.* Inquit Psalmista, DEUM alloquens. *In multitudine gloriae tuae deposuisti adversarios tuos.* cum omni populo inquit Moyses, Tu ó DEUS, inimicos tuos in profundum maris præcipitasti, & ab illorum præcipitio gloriam quandam divinæ magnitudini tuæ respondentem hausisti; sic ut quemadmodum immentæ & infinitæ sunt perfectiones tuæ, ita immensus & infinitus sit ille honor, quem à quavis illorum pœnâ nunc vindicas. Quamobrem quilibet Damnatus in inferno erit, quasi divinæ Justitiæ trophæum, quo per omnia sæcula ostendet, quàm ingens malum sit DEO resistere, quàmque justum sit & utile illi obedire. Atque adeò, quo Dammati, quoad culpæ suæ monstrositatem in se ipsis fœdiores erunt, tantò magis propter pœnæ, quam patiuntur, æquitatem coram oculis Dei conspicui erunt. Erunt, inquit Sanctus Thomas, quasi rotæ Stellæ igneo illi cœlo infixæ, suisque tormentis beatus & pulchrius efficiens spectaculum, quàm nunc rotarum luminibus de nocte præbeat firmamentum. *Sicut cælum sideribus, sic infernus damnatis ornabitur.* Quia divina Justitia ob illorum supplicia, quasi

quasi ob conspicuam hereditatem di-
 vitem se estimabit. *Ira ipsius Gentes*
18. qua non exquisierunt eum, hereditabit.
 Tunc morte illorum, illâ plenâ & per-
 petuâ tam splendida hereditatis cap-
 tã possessione toti Paradiso eam con-
 templaturo pompam exhibebit, & ab
 omnibus Sanctorum Choris congratu-
 lationes & applausus, quasi quosdam
 ex stabilibus bonis redditus, aut, ut
 melius dicam, immortale glorificatio-
 nis suæ tributum accipiet, hæcque viâ
 intentiones suas ad majorem Essentiæ
 divinæ manifestationem, & magnifi-
 centiam directos adimplebit, ita
 ut Sapientiæ divinæ hac pœnatum
 solutione in tantum satisfaciat, quan-
 tum enormitate scelerum impij ean-
 dem exacerbant. *Qui justè se de-*
ad Ho. ordinat in peccatis, justè reordinatur
110. in pœnis.

V. Quod si denique hic damna-
 torum pœnas per effectus causas suis
 proportionatos cognoscendi modus,
 hoc est, à divinæ Justitiæ perfectione,
 & quia media sunt proportionata ad
 finem suum, id est, ad divini honoris
 reparationem, modus esset, qui com-
 munem hominum capacitatem supe-
 ratet, planiore incedamus viâ, infer-
 naliùmque pœnarum gravitatem ab
 instrumento colligamus, quo ad infe-
 rendas illas uteretur Deus; metiamur,
 ut ita dicam, à gladij qualitate pro-
 fundissimi vulneris qualitate. Hic
Deut. 23. gladius erit ignis. Si acvero ut ful-
41. gur gladium meum. Primi Indi
 post Mundi novi detectionem, ut mi-
 lites nostros gladio chalybeo arma-

tos conspexere, cum illi in Regione
 suâ solum canis armati incederent,
 adeo Europæos formidare coeperunt,
 ut solus illorum aspectus victas dare
 manus egeret. Quomodo igitur non
 idem poterit divina Justitia, ut à pec-
 catoribus timeatur; cum tam formi-
 dabili armata sit gladio, qualis est
 ignis quidem infernalis; Dixi ignis
 infernalis. Non enim vobis imagina-
 ri debetis crudelem hunc ignem, ni-
 hil amplius ac sævius esse, quam
 ignem hunc nostrum. Hic ignis no-
 stec pro hominis utilitate creatus fuit,
 ut nobis serviret, ut nos calefaceret,
 ut nos recrearet & lucem præberet;
 cum ignis infernalis creatus sit, non
 ut nobis serviat, sed ut nos torqueat
 instar carnificis. Ideoque si ab hac
 flammâ tanta patiuntur Rei supplicia,
 quæ sunt divinæ liberalitatis donum,
 quando majora ab illa patientur, quæ
 est divinæ Justitiæ, mille injuriis irri-
 tata, instrumentum,

VI. Ad hæc tres ob causas ignis
 hic formidabilior est. Primo pro-
 pter suam quantitatem. Videmus
 fornacem apud nos, quod vastior est,
 eò quoque violentiorem esse. Talis
 autem fornax erit Infernus, cujus cir-
 cuitus ad centena aliquot se extendet
 milliaria, cum innumerabilia damna-
 torum hominum corpora continere
 debeat. Ex alterâ parte ab omni la-
 tere igne plena erit, cum hæc ipsa cor-
 pora velut perpetuum sacrificium in
 honorem Dei ardere debeant, quem
 admodum jam supra dictum est; *Rib. in c.*
 Ideoque facile concipere licet, qualem
14. Apoc.

vim habere debeat incendium tam altum & amplum, quale est Infernus. Ego mihi persuadeo, quòd si mons integer marmoris aut molarium lapidum in medium illius decideret, cum quamprimum instar cere dissolvendum, à facie sua montes dissuerent. Certum est à minori igne, qualis est Veluvii & Aetnae flamma, saxa liquefieri, durissimumque marmor in cineres redigi, quos nimborum instar in campos dispergit, ut homines ante oculos suos leve aliquod majoris illius ignis haberent specimen, quem nobis Fides depinxit, & ad impiorum terrorem ostendit.

VII. Hujus ignis quantitatem materiam quoque qualitatem adjungite. His diebus nostris artificialis paratur ignis, qui etiam in, & sub aqua ardeat; quemadmodum jam sæpius magno cum horrore in pluribus maritimis præliis spectatum est. Imò Chymici ex Antimonio tam potentem, tamque penetrantem norunt ignem accendere, ut in illius comparatione, ordinariorum fornacum flamma, ex paleâ accensus videatur esse focus. Quàm furiosus igitur erit ignis iste infernalis, ignis quidem arte factus: sed arte divini, non humana, tremendo quodam sulphure accensus, dedita operâ ad impios torquendos conflat?

VIII. Denique tertiam ob causam hujus flammæ efficacia ob locum clausum absque mensurâ crescer, ubi per omnia sæcula ardebit. Infernus siquidem in medio terræ centro situs

est, ideòque ab aëre plusquam tribus miliarium millibus separatus, nullam unquam edit ab ulla sui parte exhalationem. Ita ut flamma illa naturaliter sit flamma repercutiens, ideòque ah! quàm horrendè vim suam extendet!

IX. Quid igitur Charissimi vobis videtur, de igneo hoc gladio: an non vobis videtur valde formidandum esse Deus, adeò armatus, imò qui tam potenti pollet brachio, quocum vibrat? Et hoc est, quod ampliori consideratione indiget. Præter tres enim conditiones, paulò ante dictas, tam de quantitate, quàm de qualitate, tum etiam de horrendæ illius formacis claurâ, adhuc potissimum restat, quod est magna illa vis, quam supernaturaliter Deus igni illi attribuet, ut effectus proportionem suâ & potentiâ superiores producat. Meminerunt Historiographi Georgium Castrionum, postquam Mahameto secundo, Turcarum Imperatori, enssem suum misisset, quo, uno ictu, bovi caput amputabat; & inaudit, neminem eodem gladio similem roboris assequi potuisse gloriam, sapienter respondisse: hoc ego non miror, enssem quidem misi, sed brachium meum non misi. Idem vobis dico, si fortè incredibilis hujus ignis efficacia vobis videatur, quæ à me proponitur, eumque communi igni nostro illum comparaveritis. Fuerunt nonnulli, qui dixerunt, Inferni ignem alterius esse speciei ab igne nostro; *alterius generis ab hoc igne, quem habemus in usu.* Hoc ego non dico. Volo ejusdem

Apoc. 19.
20.
Vid.
Cren. 2.
Lap. ibi.

Orig. l. 3.
Periur. 10.
dem

dem esse speciei, & quòd, ad sum-
 mum, diversa sit materiæ, quemad-
 modum videmus ignem è placâ, car-
 bonibus, calce, pice, sulphure, stybio,
 ferro candente, diversæ esse mate-
 riæ, & tamen eundem esse ignem.
 Sed quid hoc refert? Ignis in na-
 turæ manu, qualiscunque ille sit: est
 velut gladius in manu sceminæ, cum in
 inferno sit gladius in manu DEI.
 Ideoque mirum non est, si ibi ab
 Omnipotentè vibratus effectus pro-
 ducat virtute suâ superiores, mul-
 tionque nostrum capiendi & creden-
 di modum excedentes. Sic videtis,
 DEUM non contentum fuisse dicendo:
 Si acervo, ut fulgur gladium meum,
 sed addere voluisse, & arripuerit ju-
 dicialium manus mea; constat etenim,
 hunc ignis gladium non solum pro-
 priâ suâ, sed potius illâ etiam manûs,
 quâ regitur, virtute operari. Ignis ille
 erit instrumentum divina justitiæ pu-
 nientis, inquit S. Thomas, instrumen-
 tum autem non solum agit virtute pro-
 priâ, sed etiam in virtute principalis
 agentis.

X. Atque hinc est, quòd talis ignis,
 tam differentem à nostro habeat ope-
 randi modum. Ignis noster majo-
 rem in externis corporis partibus, ad
 quas applicatur, quàm internis ca-
 lorem producit, deinde eo modo car-
 nem utendo mortificat, ut progressu
 temporis minorem sentiat dolorem,
 quàm in principio. At ignis infer-
 nalis hac intentione ab Omnipotentia
 Dei elevatus, & intra, & extra æquali-
 ter suum producet ardorem, & dum
 partem illam, quæ uritur, mortificare

deberet, eandem vivificabit & reno-
 vabit, ut, quod patitur, sentiat, sem-
 pèrque sentiat. Dominus dabit ignem
 in carnes eorum, ut urantur & sentiant,
 usque in sempiternum. Quæ causa
 est, cur Christus affirmârit quemvis
 damnatum, licet victima sit, non ideo
 alio indigere sale, ut grata sit victi-
 ma omnis enim igne salietur. Quia
 quemadmodum carnem, cui aspergi-
 tur, sal acriter penetrat, eodemque
 tempore conservat, idem hic ignis in
 quovis damnato efficiet: intus pene-
 trabit, & cum destruere deberet, eum
 conservabit.

XI. Insuper ignis noster commu-
 nis solum corpus urit, animæ verò
 nocere non potest, si dolet, per con-
 sensum dolet, non quòd immediate
 à calore quidquam patiatur. At in
 Inferno non erit ita. Ignis à DEO
 actione supernaturali elevatus, ut ar-
 injurias DEO illatas vindicet, di-
 rectè contra Animam, quasi Rebel-
 lem legi ab ipso datæ principalem,
 actura est.

XII. Denique hic ipse ignis, à Deo
 pro puniendis impijs assumptus, in se
 omne tormentorum genus contine-
 bit. In uno igne, inquit S. Hierony-
 mus, peccatores omnia supplicia sen-
 tiunt in inferno. Quemadmodum in
 hoc Mundo, ut magnam suam Deus
 ostendat potentiam, vult, ut Sol, velut
 causa universalissima, ad omnium
 mixtorum productionem concurrat,
 quæ hic generantur. Sic in Inferno,
 ut justissimam suam puniendi causam
 ostendat, vult, ut ignis tanquam causa
 quoque universalissima ad omnium
 dolo-

S. Thom.
 sup. 9.
 27. ar. 6.

S. Thom.
 sup. 9.
 97. ar. 5.
 ad 4.

Marc. 9.
 48. Vid.
 Corn. à
 Lap. in
 hunc lo-
 cum &
 Maldon.

S. Thom.
 sup. 1.
 9. 70.

ut ar. 3.

Epo. 1. ad
 Pam-
 mach.

dolorum ibi tolerandorum productionem concipiat, ita ut omnes interna & externa potentia, omnes sensus, anima, corpus, verbo, totus homo tantæ operationis efficaciam subjaceat. Ignis igitur ibi omnium carnificinarum, omniumque carnificum supplebit partes, quæ simul esse possent. Ille prunarum ardorem, pruina frigus, vermium arrosiones, funium concorsiones, ferrilaniens, verberum tempestates, compedes, catenas, rotas continebit, omniumque vim adæquabit. Nec hoc tantum; verum licet omnes damnati eodem igne torquendi sint, non ideo tamen æqualiter patientur; sed pro meritorum suorum proportionibus plus minusve. Non aliter ac viatores, qui licet pari passu ejusdem Solis climate progrediantur, non ideo tamen omnes æqualiter inflamman- tur, sed secundum naturæ suæ constitutionem. Quare ignis hic bene *ignis rationalis* dictus est. Ignis prudens, sensatus plenusque ratione. Quod quidem non cæco modo, ut ignis noster operatur, qui Martyres & Malefactores affligit, sed prudenti operatur discretione, secundum delicti puniendi qualitatem & quantitatem, verbo tanquam instrumentum ab artificis summi manu directum, & pro opere tam nobili tamque speciosi, quod est DEI Gloria, operatur. Unde secundum artem, quam ei Omnipotens artificis sui brachium imprimat, plusquam in se potest, producit, eosque iudicij plenos operatur effectus, quales perfe-

ctione suâ non continet. *Si acervo, ut fulgur gladium meum, & arripuerit iudicium manus mea, reddam ultionem hostibus meis, & his, qui oderant me, retribuam.*

XIII. In hoc igitur igne ob naturam suam tremendo, & propter vim supernaturali a DEO, tanquam furoris sui instrumento, ipsi additam, longè terribilissimo, in hoc igne, dico: miserabiles illi condemnati permanere debebunt. Ille ipsis erit pro domo, pro veste, pro suppellectile, pro societate, illorumque corporibus tam strictè adhaerebit, ad eoque intinè animas illorum affliget, ut Damnatus ab igne, & ignis a damnato nunquam distingui possit; quemadmodum metallum in fornace liquefactum, nunquam a flammis liquefactilibus distingui potest, sed eadem res cum incendio suo esse putatur. Certus quidam Ordinis Cisterciensis Abbas, post mortem Abbati successori suo in lacrymas effusus apparuit: interrogatus, cur lacrymaretur? respondit, lacrymor, quia ardeo: Et quantum opere ardes? subjunxit vivus, Explicari non potest, resumit mortuus, sed, si experientiam illius capere velis, tolle ab hæc mensa candelabrum æneum, illudque in hanc pelvim aquâ plenam immerge, in quam manum meam posuero. Dicitum factum, & ecce solo aquæ attractu instat ceræ metallum illud dissolutum est. Quid ergo facient delicati illi peccatores; qui in his flammis victuri sunt? *Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante?* Bajulus, antequam onere humeros graveb.

graves, prius illud è terra aliquantulum elevat, ut probeat, an humeris suis portare valeat. Vos quoque prius experientiam capite, num tali oneri, ignis ponderi, & ponderi quidem immenso, sufferendo sitis. Si caro vestra tota ætæ facta esset, non tantam tanto igni non resisteret, sed ad primam flammam destrueretur. Quid igitur illi fiet, quæ tam molliter nutrita, tantis assueta delicijs, tantis & tam ineptis blanditijs, & voluptatibus est facta? *Carnem tuam ne despexeris.* Si Animæ vestræ cura vos non tangit, cuius tam exiguam habetis noticiam, saltem miseri corporis vestri rationem habete, quod tantopere amatis & æstinatis, & dum adhuc tempus est, fonestæ talium flammarum pœnæ subtrahite.

II.

XIV. Quod adhuc majorem mihi incutit horrorem, est illud, quod jam primo loco, quasi omnium miseriarum possibilitium caput posuit Christus Dominus noster, DEI scilicet privari. *Qui incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira DEI manet super eum.* Hæc pœna tam brevibus comprehensa terminis, non videbit vitam, tam horrenda est pœna, inquit S. Joannes Chrysostomus, ut decem infernalium ignium millia eam non adæquent. *Decem mille quis ponat gehennas nihil tale dicet, quale est à beata gloria excidere.* Considerate igitur Christum, dum ultimam contra Reprobos damnationis sententiam pronuntiabit, aliquem immensæ pulchritudinis

R. P. Segneri S. I. Christ. Instr. Tom. II.

sua fulgorem monstraturum, abstractâ neque, sed vivacissimam illius infiniti gaudij cognitionem impressurum, quo fructuri fuissent, si DEO in terris fideles permansissent. Quo posito, quemadmodum, qui vi à theatrorum spectaculis excluduntur, dum populi intra admissi applausus, acclamationes & lætitiâ audire coguntur, verè scenarum illarum apparatus & decorem intuitivâ cognitione non capiunt, sed tantum abstractivâ, ita, ut infra in plateis ob contemptum sui in furorē agantur, sic propter cognitionem, quam habent Reprobis immensi illius gaudij, cantuum & solatorum, quod est videre Deum præ rabie insanient, eaque desperatione se ipsos dilaniabunt, qualem nos tam facile concipere non possumus, cum illius gloriæ nullam habeamus speciem. *Videntes turbantur timore horribili.* Henricus Comes de Berg Sylvæ Ducis munitum hosti cesserat, eâ prius, quam militares exigunt leges, resistentiâ & defensione non adhibita. Post loci illius deditionem in aulâ & præsentia Dominæ suæ Isabellæ tunc Belgii Gubernatricis comparens, videt hanc Principem velum capitis suisque ad mediam faciem dimittere, nec verbum proferentem sibi tergum vertere. Quid putatis sensisse hunc belli Ducem? Tantum res ea non magna conturbavit virum, ut tertitus, portam quâ exiret invenire non posset. Qualem igitur putatis illam miserorum Damnatorum futuram esse turbationem, quibus in scelerum

Gg suo

suorum poenam faciem suam DEUS in æternum abscondet, faciem tant pulchram, cujus amore omnes cœlestes rapiuntur Spiritus, semper contenti, & saturi, semperque eam intueri desiderantes! *in quem desiderant Angeli prospicere.*

XV. Hæc igitur poena, quæ erit omnium poenarum gravissima, ipsiusque Inferni Infernus, consistet in violentâ Animæ à summo bono separatione, & ab omnium cordium centro, quod est Deus, disjunctione. Propter illam Peccator omnino ab ipso derelinquetur, quasi non amplius ad divinam pertineret Providentiam, neque tanquam Christianus, neque tanquam creatura. *Non populus meus vos, & ego non ero vester.* Quod si igitur omnis dolor à divisione nascitur, cogitare, qualis ille futurus sit dolor, quem Anima damnata sentiet, dum ab ultimo sine suo separatur, ad quem omnibus viribus multo magis, quam quodvis flumen ad mare trahitur? Os à juncturâ suâ separatum, quæcunque ipsi fomenta circumponantur, quiescere non potest, idèoque si etiam animæ damnatæ nararent in delicijs, sola cogitatio se Deo privatas esse, eas redderet infelices. At quid erit eodem tempore Deo privari, omnibusque malis repleti? Nunc quidem hanc poenam parvi facimus, quia anima nostra corpore oppressa non cognoscit adhuc, quàm immensum bonum pro se summum illud bonum contineat; Verùm ubi separata fuerit à gravi hoc onere, alla erit refacies. Tunc enim majorem adhibebit cona-

tum, ut illi conjungatur, quàm flamma conetur ad ipsam suam, adeò sublimem inveniendam. Quare supra hominum fidem violentior erit illa separatio, quæ misera à Principij sui conjunctione detinetur. Et, quod plus est, innato & impresso huic desiderio, quod in corde ipsius ad beatitudinem sempiternam consequendam ardebit, Deus miraculosam quandam addet inclinationem, quæ hoc ipsum desiderium magis inflamet, trahaturque ex unâ parte Anima ad illum, ut ex alterâ parte tantò violentius abstrahatur, in inobedientia erga DEI legem ab eadem exhibitâ poenam.

XVI. An non saltem pro tantarum miseriarum & ærumnarum consolatione in hoc tormentorum loco mors aliquis finem adferet? Minimè verò, Mors, quæ ibi erit, immortalis erit, & illa ab omnibus bonis separatio æternum durabit, nec erit unquam moriturum finis. *Et dixi: perivi finis meus.* Scorpio undique accensorum carbonum coronâ cinctus, desperabundus tantopere se ipsum mordet, ut intereat. At miser illi non tantum circumdatus, sed ab igne intimè penetrati, eas non habebunt vires, ut miseras suas terminate possint. *Non est illis Sapiens medicamentum exterminii.* Reus, si non quamprimum licetor recte vitam abruptat è furcâ pendenti, omnes ob mortem prolongatam ad commiserationem movere Spectatores. Qualis autem erit illa miseria semper mori, & mori non posse unquam? *Quærent mortem, & non invenient.* Hoc ipsum verbis illis supra citatis, mysteriosumque

que plenis nobis Christus demon-
strat: *Non videbit vitam, sed ira DEI
manet super eum.* Infelicissimæ man-
sionis illius porta binis grandibus
clavibus ferreis oblerata est, Nun-
quam scilicet & Semper. *Non videbit
vitam*, nunquam miseri damnati
habebunt refrigerium: ecce primam
clavem, *sed ira Dei manet super eum.*
Ecce secundam. Et utramque hanc
clavim pro majori securitate secum
servabit Deus, nec ulli alii confidet.
Et habeo claves Mortis & Inferni.
Unde nullus per omnia secula de-
tur exitus.

XVII. Verum quis nobis explica-
bit, quæ tormenta quatuor hæ syllaba
in se comineant, *Nunquam &
Semper*? ex quibus horribilis illa
componitur æternitas? Si damnatus
aliquis, inquit Sanctus Antoninus,
tot mille annis in his pœnis deberet
vivere, quot sunt arenæ maris & gut-
tulæ, & deinde moreretur, talis mortis
conditionem inter summa beneficia
reputaret. Profecto si DEUS talem
in Inferno vocem audiri permitteret,
quæ Animabus illis denunciaret, eas
post tot mille secula in pristinum
suum redituros nihilum, talis denun-
ciatio majori cum lætitiâ reciperetur
à quacunque Animâ, quam ab aliquo
ad suspendium condemnato, si audi-
ret se totius Mundi Monarcham fa-
ctum esse. Sed talenuncium sperare
non licet, nunquam audietur. Quam-
diu DEUS erit DEUS, semper miseræ
pergent esse miseræ; ideoque quis
animæ ingenti hoc pondere oppressæ
desperatione satis poterit concipere?

XVIII. Duratio cujuscunque mali
notabilissima est circumstantia ad æ-
stimationem illius, aut deprimendam
aut elevandam. Ulceratio ad tollen-
dam gangrænâ infirmo adhibita,
leve æstimatur tormentum, quia non
diu durat, & mox dolor cessat; at si
integrâ septimanâ, aut mense, quis eo
ferro ureretur, dolor foret intolerabi-
lis. Quare hæc æternitatis additio ad
damnatorum pœnas, pondus est im-
mensum, cui necesse est, quodvis cor
oppressum succumbat. *Incurvati sunt
colles mundi ab itineribus æternitatis
ejus.* Omnes Inferni pœnæ, si ali-
quando finirentur; essent malum ali-
quod, quod etiam contemni posset;
at è contra solus etiam dentium dolor,
si æternum duraret, malum esset im-
mensum & inæstimabile, quod neces-
sario quemvis generosum animum
terrere posset. Quare licet in Infer-
no non esset amplius, quam unicum
solum ex illâ malorum immensâ con-
gerie, quibus cruciantur Damnati,
hoc solum, inquam, si æternum dura-
ret, jam foret intolerabile. Quid igitur
erit, si hoc ipsum cum omnibus aliis
pœnis innumeris æternum durabit?

XIX. Sed quid ego commemoro?
Fingite hominem in molli lecto per
omnia secula jacere debere. Ralis-
situs infinita esset miseria. Quantum
non passus est Propheta Ezechiël,
quando trecentis nonaginta diebus in
uno eodémque latere cubare debuit?
cogitate igitur, quanta foret pœna, in
hunc modum semper cubare, atque
sic intelligetis, quid per se sola sit
æternitas omnium molestiarum &
mor-

morborum cumulo conjuncta, ubi tantam pareret poenam, quando etiam in molli & plumeo lecto quiescere liceret. Hæc æternitas supra modum quamlibet augebit poenam, imò dolore anticipato efficiet, ut Damnati sentiant id, quod omnibus futuris seculis passuri sunt. Fingite vobiscum globum aliquem æneum vastissimum dari, qui ambitu suo totum universum adæquet. Quod si ille supra planum quoddam poneretur, verum est, ab eo planum istud non amplius, quam ab uno sole splendor suæ puncto tactum iri; at tamen immenso suo pondere illud aggravaret. Eodem modo Æternitas licet damnatos, non aliter, quam solo præfenti tempore premit, quod est quasi punctum aliquod, nihilominus ut eos gravissimè affligat, tempus præfens, præteritum & futurum simul jungit, adeoque tota sua immensa mole illos opprimit, ut quovis momento agnoscant vivacissimè, omnes poenas, quas in hanc horam dederunt, nunquam finiendas esse, nunquam minuendas, aut aliquo solatio sublevandas, nunquam, nunquam, nunquam.

XX. At amen adhuc tam execrati nonnulli reperiuntur Peccatores, qui Inferni poenas sibi minitantibus frigidè respondent: *Patientia*. Vix musicam, aut lepidam comœdiam, si integro die duraret, patienter audiretis, & quomodo ignem perpetuum unà cum desperatione & afflictione interminabili sufferre poteritis? Æternitas illa, quæ est pondus intolerabile, si continua illi adjuncta esset

recreatio ejusdem oblectationis, etiam adhuc omnium adversitatum cumulo unita leve denique foret pondus. Bene apparet in hujusmodi trivolis Christianis mortuam esse Fidem, ipsorum igitur patientia tunc erit linguam illam rabiè ammordere, quæ nunc tam stultè loquitur; Patientia ipsorum erit matrem & patrem, à quibus geniti sunt; diem, quo primum solem aspexere, maledictis profcindere; Patientia illorum erit voluptates eas detestari, propter quas cœlum aspernati sunt, Sanctosque & Sanctas, qui nunc cœli delitiis fruuntur; DEUM, qui tam justè eos condemnavit. Hæc illorum erit patientia, *Congregabo super eos mala*, omnia mala. Deus super illos congregabit. Super dicit, non contra, Reprobis enim his malis non poterunt resistere, sed sufferre tantum debebunt, semper in v. cta & superiora.

XXI. Pater egenus numerosâ cinctus familiâ audiens filios suos lacrymabili voce panem à se petere, panem Pater, panem, cum non habet, quem ipsis porrigat, furere incipit & tandem in has prorumpit voces, se non posse amplius patientiam habere cum illis. Cogitate jam, qualem Anima damnata habitura sit patientiam, quæ in omnium bonorum penuria, & in malorum omnium congerie ab omnibus sensibus suis & potentiis oblectationem aliquam rogatur; ac dare nihil potest, quàm tormenta. Oculi clamabunt, lucemque flagitabunt; verum terrores, tenebras & fumum semper intueri cogentur: Deus enim effi.

efficiet, ut pro supplicio illorum ignis ardeat, sed non resplendeat. *Nonne lux impii extinguetur, nec splendet flamma ignis eius?* Aures petent sibi Harmoniæ alicujus delectationem concedi, sed non nisi gemitus, stridores, ululatus, blasphemias & maledictiones per omnia sæcula audituræ suat. *Ibirit: fletus & stridor dentium.* Gustus pro ardentissima sui sua, & fame solatium desiderabit; at non dabitur modus, ne quidem cloacarum immunditæ eam restringendi, sed Draconum felle & aspidum spumâ pascentur. *Fel Draconum vinum eorum, & venenum aspidum insanabile.* Odoratus bene olentes flagitabit suffitus; at non habebit, nisi tam putridas exhalationes, tamque tetros fetores, qui uno solo halitu totam terram inficere possent. *Et erit pro sua vi odorifera.* Totum corpus vitæ pasci voluptatibus assuetum, ab anima delectationes, deliciasque flagitabit; sed aliud præter horribiles flammâs, omnes venas, viscera & juncturas, ossa imò & medullas penetrantes, non inveniet. *Erit populus, quasi esca ignis.* Medici non consentiunt, humanum corpus uno eodémque tempore ab omnibus morbis affligi posse, quorum aliâs capax esset; cum enim plures illorum unus alteri qualitatibus suis sint contrarii, in uno eodémque subiecto, eodémque tempore se invicem non compatiuntur. Verùm hæc opinio non valet in Inferno, ubi pœnæ, licet diversæ, sibi invicem non erunt contrariæ, sed altera alteram augebit, duobusque ex venenis non compo-

netur antidotum, sed toxicum magis lethiferum conflabitur. *Ignis valebat in aqua supra suam virtutem, & aqua extinguentis natura obliviscetur.* Sed adhuc amplius vocem suam Internæ animæ potentia extollent, desiderantes aliquam oblectationem, quandam refocillationem, quam tamen aliam præter dolores non obtinebunt. Memoria bonorum in terris receptorum recordari volet, sed meminisse non poterit unquam, pœna enim præsens omne extinguet vestigium. *Malitia horæ oblivionem facit malitia magna.* Quemadmodum misera vidua, postquam multis annis in bonâ societate cum marito vixit, quamprimum illo orbat, vix præteritæ vitæ recordatur dulcedinem, quin amaris eam deplorat lacrymis. Intellectus, qui veritate rerum delectatur, etiam novam aliquam desiderabit cognitionem, quâ aliquando recreetur; at nihil aliud obtinebit, quàm scire se damnatum esse, sententiâque contra se in extremo die judicij latam immortalis immutabilissimi decreti divini Adamanti incisam ante se aspicere. Intellectus igitur solatium erit, à scientiæ verme perpetuo rodi, à quo semper tribus his dentibus mordebitur, factam esse immensi boni jacturam, mali immensi accessisse incrementum; denique talem jacturam, talémque acquisitionem, suâ culpâ factam, nullatenus reparari posse. *Vermis eorum non morietur.* Verùm supra omnes potentias infelicissima voluntas semper id flagitabit, quod assequi non

Sap 19
19

Ecc 11
20

Isa 66
24

non poterit, semp̄que odio prosequetur, quod evitare non licebit. Odio ipsi erunt Socij damnati ob poenæ augmentum, à tam malis vicinis proveniens, & ne quidem in miseris suis consolari se poterit, dum eas, quasi triumphalem divinæ Justitiæ adeò contemptæ effectum intueri cogitur. Odio ipsi erit intellectus, quia coloribus à veritate tam alienis Infernum sibi depinxerat, & quia nunc continuò sui ipsius imaginem tam deformem ante oculos gerit, & velut turpis fãmna, speculum, in quo deformitatem suam aspicere cogitur, ferre non poterit, nec tamen diffringere illecebit. Odio erit sibi ipsimet, displicebitque, quòd tantopere ad Deum anhelet pronaturæ, quem ex-

Abul. in peritur, instinctu; nec tolerare possit, cogit se, ad desiderandum bonum
Matth. c. 25. q. 501. illud, ei que inhiantum, quod assequi non valet, & quo nunquam vel minimam refrigerij guttam impetrare poterit. Denique, quod omnis desperationis augebit cumulum, erit, quòd cognoscat tam insignem gloriam à se in flammis illis velut victimâ fumante Deo accedere, quæ morte suâ immortalis illius, à quo affligitur, supremam Majestatem contesterit.

Apo. 14. 11. *Et fumus tormentorum eorum ascendet in sacula seculorum.* Verbo damnati erunt, quasi vasa plena Iræ! *Vasa Ira*, quæ à divinâ Justitiâ pluribus implebuntur miseris, quàm naturaliter capere possint, & sicut Prophetæ loquitur; poenarum mare in aere claudet, hoc est, in infelicis creaturæ sinum coarctabit.

XXII. Atque hoc est Infernus, aut, ut melius dicam, nihil ex his omnibus est Infernus; malorum infinities majorum abyssus est, quàm linguâ exprimere, aut intellectus imaginari sibi possit. Poenæ siquidem illæ sunt ordinis superioris, imò, ordinis omnino quasi divini poenæ; DEUS enim, in quovis damnato eas constituit velut perditionis eorum objectum & dolorum, quos pariuntur, principium: *Clamabo ad te & non exaudis me; stes & non respicis me; mutatus es mihi in crudelem, & in duritiâ manus tuæ adversaris mihi.* Ecce quàm hîc prædico veritatem ore S. Jobi ad vivum expressam. Quare quemadmodum Deus non est bonum aliquod limitatum, quod exigua nostrâ cap. citate comprehendere possimus, sed bonum tale quod illam infinities transcendit, sic Infernus non est malum illis limitatum terminis, quos ei constiturere possimus; sed malum est, quamcunque cogitationum nostrarum apprehensionem in imensum transcendens: non est aliqua paupertatis, confusionis, rædii, tristitiæ, furoris, famis, frigoris, tenebrarum, fœtoris, vinculorum, desperationis aggregatio, quam dum sic loquimur, intelligimus, sed miseria est, absque comparatione major, id est, ordinis supernaturalis miseria, cujus in terris imago adumbrari non potest. *Veni & ostendam tibi damnationem meretricis magnæ*, dicebat S. Joanni Angelus, id est, *veni & ostendam tibi damnationem Animæ, quæ peccando fidem fregit DEO.* Sed quare

quare dicit veni, quærit Robertus, nisi, ut significet, quod ad intelligendas Animæ damnatæ pœnas, homo supra se ipsum se elevare debeat: tantum se elevare necesse est, quantum dicitæ pœnæ consuetum intelligendi modum nostrum superant, quæ est elevatio sine carnis. Quare perpendite obsecro, qualis materia sit Infernus, si, dum malum ex omni possibilem malorum genere constitutum, sine mixturâ ullius vel minimi in æternum boni, dicitur, etiam totum hoc dicendo tamen adhuc parum dicitur.

III.

XXIII. Quare, si quis hunc tormentorum locum, hanc omnium morborum combinationem, hoc omnium miseriarum concentum, hoc inquam, barathrum, quod Infernus nominatur, a priori modo definire vellet, quomodo appellare deberet? Scholam publicam nominare deberet, in qua immortalibus pœnarum characteribus divina Sapiencia immensitatem mali illius, quod in se continet peccatum, explicat. Quos sunt in Inferno damnati, tot quoque sunt evidentes hujus tam ingentis mali demonstrationes. Ad quod capiendam sufficit, fidem habere.

XXIV. Primum, si peccatum nullius esset momenti, quale illud sibi Peccatores dæpingunt, malum jocosum, ad animi sui magnitudinem ostendendam, malum, cui applaudi debeat, malum, unde gloriam acquirit, creditisne vos, à DEO in Inferno tantis tormentis peccatum punitum iri?

Profectò Deus ipsamet est Sapiencia, quare non potest majori pœnâ peccatum dignum judicare, quàm in veritate ei debeat. Ex alterâ parte Deus summa Bonitas est, summa Benignitas, & summa Misericordia, ideòque in puniendo temper infra meritum castigat; *Citra condignum*, ita, ut sic loquendo, æternæ illius calamitatis excessus, de quo huc usque verba feci, ne quidem sufficiens esset supplicium, quam peccator unicâ in Deum offensâ mortali mereatur; & reum tali modo tractare, qui vobis tam crudelis tanque formidabilis videretur, est adhuc uti clementiæ terminis, quemadmodum faretur Psalmista, quando de Deo loquitur, *non continebit in irâ suâ misericordias suas*. Non dixit, quod *continebit ab irâ*, Misericordia enim non facit, ut pœna eodem modo non cruciet damnatos, sed dixit, *non continebit in irâ*, quia cum statuta sit pœna, Misericordia efficit, ut non sit tota illa, quam merentur. *Non dicit ab irâ, sed in irâ*, (talis est Sancti Thomæ interpretatio) *quia non totaliter pœna tollitur, sed, ipsâ pœnâ durante, Misericordia operabitur eam diminuendo*. Non diminuendo quidem eam, qualis fuit in primo suo instanti; sed saltem negativè eam diminuit, scilicet qualis esse deberet. Intellexistis hæc omnia? Charissimi an nondum apprehendistis, quid rei sit maledictum hoc peccatum? an non capitis? Ecce quantum possit, ut etiam DEUM tam misericordem ad iram provocet: fel adhibere, quodcunque lubet, nunquam tamen efficietis, ut in aquam

S. Thom.

supp. 9.

95. ar. 2.

ad 1.

S. Thom.

4. dist.

46. q. 1.

ar. 3.

ma-

manantem, amaritudinem, quæ semper inhæreat, inducat. At ecce quid non efficiat peccatum, tantum potest, ut incessabilem illam dulcedinem ex divino cordè scaturientis venam amaram reddat, & quidem per totam æternitatem. Hinc est, quòd DEUS licet ab amabilissimo throno suo etiam vilissimorum terræ vermiculorum, vesparum & viperarum, quin etiam Draconum non desinat recordari, peccatoris tamen quamvis nobilissimo Sanguinis sui pretio comparati amplius curam non habet, sed in æternum miseris suis immersum relinquit, & hoc ipso suo rigore protestatur, se adhuc misericordiam illi exhibere, dum secundum demerita, peccata ipsius non punit. Quàm malignum igitur fel necesse est esse quodvis peccatum mortale! quàm atrox ablynthium, quàm abominabile arsenicum! *Pereat Samaria, quoniam ad amaritudinem concitavit DEUM suum. Pereat misericordiam in æternum scelerata illa anima, quæ iniquitate sua obstinatè divinæ Misericordiæ dulcedinem conata est superare.*

Jf. 41.

Ps. 85:
13.

XXV. Præterea id, quod maximè horrendum est in inferno, est, quòd damnatis moralis quædam semper peccandi necessitas conjuncta sit, undè peccatum ipsius inferni infernus, & abyssi illius profundum dici potest. *Eruiisti animam meam ex inferno inferiori.* Quod si ita est, peccatum igitur ex hoc ipso capite Inferno atrocius est & horribilius, si Infernum velut ab ipso peccato distinctum con-

sideremus. Quia viperam propter virus suum tantopere fugimus, magis venenum, quàm vipera, fugiendam erit, quod viperam ipsam odiosam reddit. Quare eodem modo, est propter peccatum tam horrendus est Infernus, necesse est, peccatum quoque magis horrendum esse, quàm infernum. Et in veritate, si peccatum non esset, malum ipso Inferno pejor, Deus non uteretur Inferno ad corrigendum peccati malum. Alias enim inquit Sanctus Thomas, Deus non foret prudens Medicus, qui minus malum medicinâ ipso malo pejore curare veller. Quare quando Deus misericordiæ confisi ob eam ipsam nullum magis offendere audeatis, dicentes intra vos: *Deus bonus est, non condemnabit nos:* videre quàm longè à vero recedatis; Quod si enim DEUS totâ misericordiâ suâ permittit tam grande malum vos committere, ut summum bonum offendantis; cur non permittat, ut malum minus vos toleretis, id est, ut damnemini, postquam illud tantopere offendistis? Malum est, sed vestrum; bonum autem DEI, quia perditam restaurat gloriam, ipsiusque providentiæ regimen, ut dixi, in ordinem suum reponit.

XXVI. Heu! Charissimi, non est tempus amplius tam insanè loquendi. Nimis grandia sunt mala, quæ nobis imminent, si, ut faciunt increduli, nimis iratam DEI Justiciam non placaverimus. *Qui incredulus est Filio, non videbit vitam, sed ira DEI manet super eum.* Jam ignis innumerabilibus culpis nostris accensus est, non est

tem-

tempus lignis ligna per excessus ad-
huc graviores addendi, imò tempus
est, verissimis sinceræ confessionis
lacrymis illum extinguendi, lacry-
mis Christi Sanguine animatis, quem
tantæ damnationis à nobis promeritæ
miseriæ compatiens omnem effudit,
ut ardores illos sempiternos in se cre-
dentibus extingueret, in quibus tan-
tus humanæ generationis numerus
ardebit. Videbatur Prophetæ res
magnæ admirationis coram irato DEO
jam tonantis, Imò fulminantis vultu
peccavisse. *Eccē tu iratus es, & pec-
cavimus.* Quanta majori admira-
tione igitur digna res erit, non solū
in facie DEI irati nos peccavisse, sed
de novo peccare? *Eccē tu iratus es,
& peccavimus.* Quis impostertum
in tantarum flammatarum, quæ pec-
cantibus preparatæ sunt, conspectu
tam protervus erit, ut Deum offen-
dere audeat? Ego non dico, talem
condemnatum esse, sed ajo, jam
hac horâ condemnatum esse; jam
judicatus est. Ideoque miser, non
videbit vitam, sed ira DEI manet

super eum. Non solū manebit,
non; sed jam manet; Hæc enim
credere, & tamen peccare, delictum
est, quod pro evidentiâ suâ non
aliam declarationem, aut probatio-
nem requirit, per se enim monstrat,
quàm grave sit. Certum saltem est,
ex hoc ipso capite Sanctum Thomam
judicare, peccatum aliquod furti,
fornicationis, odij, aut aliud quod-
cunque à Christiano commissum,
& ab Infideli, si aliæ circumstantiæ
fuerint pæres, gravius esse in Chri-
stiano; cū Christianus non hor-
reat, tale committere peccatum, licet
Infernum credat. *Fidelis ex hoc ipso s. Thomæ
gravius videtur peccare, quod majores
pænas contemnit, ut impleat volun-
tatem peccati.* O quàm monstrosa
est malitia propter momentaneam
voluptatem pœnam, sensûs, & pœnam
damni, pœnam, quæ finem non habi-
tura est, contemnere! Hoc ipsum
ergo erit, unde Fideles graviores In-
ferni experturi sunt pœnas, ut qui In-
fernum, ejusque pœnas contempse-
runt.

Joan. 1.
18.

DISCURSUS XIX.

*De Magnitudine Bonorum caelestium, ex quâ
Peccati mortalis gravitas colligitur.*

1. **I**nter omnes miseri-
as, quæ in pœnam
mortis Christo il-
laræ infelicem il-
lum Hebræorum
populum, qui eum
K, P, Segneri S. J. Christ. Instr. Tom. II.

interficere ausus est, oppressere, pro-
fectò non ultimum, lex quædam ab
Imperatore Hadriano contra eosdem *Baron.*
promulgata locum sibi vindicat. *Ann.*
Quandoquidem postquàm jam totam ¹³⁷⁶
Palaestinam furore suo devastarat, ut
Hh omnem